

1. Να υπολογίσετε τα όρια:

<p>i) $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{5 - \sqrt{5x}}{5\sqrt{5-x}\sqrt{x}}$</p>	<p>ii) $\lim_{x \rightarrow -3} \frac{2\sqrt{-3x-3} + x}{\sqrt{x+3}}$</p>	<p>iii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x + \sqrt{x}}{x - \sqrt{x}}$</p>
<p>iv) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{ x^7 - x + 2 - 2}{x - 1}$</p>	<p>v) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 1}{x^4 - 1}$</p>	<p>vi) $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{-3x^2 - 5x + 2}{x^2 - 2x - 8}$</p>
<p>vii) $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x^3 - 5x^2 - 8x - 1}{x^4 + x^3 - x - 1}$</p>	<p>viii) $\lim_{x \rightarrow \sqrt[3]{2}} \frac{x^3 - 2}{x - \sqrt[3]{2}}$</p>	

Λύση: i) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = [0, 5) \cup (5, +\infty)$.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 5} \frac{5 - \sqrt{5x}}{5\sqrt{5-x}\sqrt{x}} &= \lim_{x \rightarrow 5} \frac{(5 - \sqrt{5x})(5 + \sqrt{5x})(5\sqrt{5+x}\sqrt{x})}{(5\sqrt{5-x}\sqrt{x})(5 + \sqrt{5x})(5\sqrt{5+x}\sqrt{x})} = \lim_{x \rightarrow 5} \frac{(25 - 5x)(5\sqrt{5+x}\sqrt{x})}{(125 - x^3)(5 + \sqrt{5x})} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 5} \frac{5(5-x)(5\sqrt{5+x}\sqrt{x})}{(5^3 - x^3)(5 + \sqrt{5x})} = \lim_{x \rightarrow 5} \frac{5(5-x)(5\sqrt{5+x}\sqrt{x})}{(5-x)(5^2 + 5x + x^2)(5 + \sqrt{5x})} = \lim_{x \rightarrow 5} \frac{5(5\sqrt{5+x}\sqrt{x})}{(25 + 5x + x^2)(5 + \sqrt{5x})} = \\ &= \frac{5(5\sqrt{5+5}\sqrt{5})}{(25 + 5 \cdot 5 + 5^2)(5 + \sqrt{5 \cdot 5})} = \frac{5 \cdot 10\sqrt{5}}{75 \cdot 10} = \frac{\sqrt{5}}{15}. \end{aligned}$$

2^{ος} τρόπος: $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{5 - \sqrt{5x}}{5\sqrt{5-x}\sqrt{x}} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 5} \frac{(5 - \sqrt{5x})'}{5(5\sqrt{5-x}\sqrt{x})'} = \lim_{x \rightarrow 5} \frac{-\frac{1}{2\sqrt{5x}}(5x)'}{5 \left(\frac{3}{2}x^{\frac{3}{2}-1} - (x^2)' \right)} = \lim_{x \rightarrow 5} \frac{\frac{5}{2\sqrt{5x}}}{\frac{3}{2}x^{\frac{1}{2}} - 2x} = \lim_{x \rightarrow 5} \frac{\frac{5}{\sqrt{5x}}}{3x^{\frac{1}{2}}} =$

$$= \lim_{x \rightarrow 5} \frac{5}{3\sqrt{5x}} = \lim_{x \rightarrow 5} \frac{5}{3x\sqrt{5}} = \frac{5}{15\sqrt{5}} = \frac{5\sqrt{5}}{75} = \frac{\sqrt{5}}{15}.$$

ii) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-3, 0]$.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -3} \frac{2\sqrt{-3x-3} + x}{\sqrt{x+3}} &= \lim_{x \rightarrow -3} \frac{(2\sqrt{-3x-3} + x)(2\sqrt{-3x+3-x})}{\sqrt{x+3}(2\sqrt{-3x+3-x})} = \lim_{x \rightarrow -3} \frac{(2\sqrt{-3x})^2 - (3-x)^2}{\sqrt{x+3}(2\sqrt{-3x+3-x})} = \\ &= \lim_{x \rightarrow -3} \frac{4|-3x| - 9 + 6x - x^2}{\sqrt{x+3}(2\sqrt{-3x+3-x})} = \lim_{\substack{x < 0 \\ -3x > 0 \\ |-3x| = -3x}} \frac{-12x - 9 + 6x - x^2}{\sqrt{x+3}(2\sqrt{-3x+3-x})} = - \lim_{x \rightarrow -3} \frac{x^2 + 6x + 9}{\sqrt{x+3}(2\sqrt{-3x+3-x})} = \\ &= - \lim_{x \rightarrow -3} \frac{(x+3)^2}{(x+3)^{\frac{1}{2}}(2\sqrt{-3x+3-x})} = - \lim_{x \rightarrow -3} \frac{(x+3)^{2-\frac{1}{2}}}{(2\sqrt{-3x+3-x})} = - \lim_{x \rightarrow -3} \frac{(x+3)^{\frac{3}{2}}}{(2\sqrt{-3x+3-x})} = \frac{0}{12} = 0. \end{aligned}$$

2^{ος} τρόπος: $\lim_{x \rightarrow -3} \frac{2\sqrt{-3x-3} + x}{\sqrt{x+3}} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow -3} \frac{(2\sqrt{-3x-3} + x)'}{(\sqrt{x+3})'} = \lim_{x \rightarrow -3} \frac{2 \frac{1}{2\sqrt{-3x}}(-3x)' + 1}{\frac{1}{2\sqrt{x+3}}(x+3)'}$

$$= \lim_{x \rightarrow -3} \frac{\frac{-3}{\sqrt{-3x}} + 1}{\frac{1}{2\sqrt{x+3}}} = \lim_{x \rightarrow -3} \frac{-3 + \sqrt{-3x}}{\sqrt{-3x}} = \lim_{x \rightarrow -3} \frac{2(-3 + \sqrt{-3x})\sqrt{x+3}}{\sqrt{-3x}} = 0.$$

iii) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (0, +\infty)$. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x + \sqrt{x}}{x - \sqrt{x}} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x} + 1)}{\sqrt{x}(\sqrt{x} - 1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x} - 1} = \frac{1}{-1} = -1.$

2^{ος} ΤΡΟΠΟΣ : $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x + \sqrt{x}}{x - \sqrt{x}} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x + \sqrt{x})'}{(x - \sqrt{x})'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 + \frac{1}{2\sqrt{x}}}{1 - \frac{1}{2\sqrt{x}}} = -\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 + 2\sqrt{x}}{1 - 2\sqrt{x}} = -\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 + 2\sqrt{x}}{1 - 2\sqrt{x}} = -\frac{1+0}{1-0} = -1.$

iv) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$. Επειδή $\lim_{x \rightarrow 1} (x^7 - x + 2) = 2 > 0$, είναι $x^7 - x + 2 > 0$ κοντά στο 1. Άρα $|x^7 - x + 2| = x^7 - x + 2$.

$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{|x^7 - x + 2| - 2}{x - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^7 - x + 2 - 2}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^7 - x}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x(x^6 - 1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x(x^3 - 1)(x^3 + 1)}{x - 1} =$
 $= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x(x-1)(x^2 + x + 1)(x^3 + 1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x(x^2 + x + 1)(x^3 + 1)) = 1 \cdot 3 \cdot 2 = 6.$

2^{ος} ΤΡΟΠΟΣ : $\dots\dots = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^7 - x}{x - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x^7 - x)'}{(x - 1)'} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{7x^6 - 1}{1} = 7 - 1 = 6.$

v) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, -1) \cup (-1, 1) \cup (1, +\infty)$.

$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 1}{x^4 - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x^2 + x + 1)}{(x^2 - 1)(x^2 + 1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x^2 + x + 1)}{(x-1)(x+1)(x^2 + 1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x + 1}{(x+1)(x^2 + 1)} = \frac{1+1+1}{(1+1)(1+1)} = \frac{3}{4}.$

2^{ος} ΤΡΟΠΟΣ : $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 1}{x^4 - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x^3 - 1)'}{(x^4 - 1)'} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3x^2}{4x^3} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3}{4x} = \frac{3}{4}.$

vi) Πρέπει $x^2 - 2x - 8 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 4$ και $x \neq -2$. Άρα $A_f = (-\infty, -2) \cup (-2, 4) \cup (4, +\infty)$.

$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{-3x^2 - 5x + 2}{x^2 - 2x - 8} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-3(x+2)(x - 1/3)}{(x+2)(x-4)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-3x+1}{x-4} = -\frac{7}{6}.$

(*) Παραγοντοποίηση αριθμητή: $\Delta = 49$, $x_1 = -2$, $x_2 = 1/3$.

Παραγοντοποίηση παρονομαστή: $\Delta = 36$, $x_1 = -2$, $x_2 = 4$.

Η παραγοντοποίηση αριθμητή και παρονομαστή, μπορεί να γίνει και με το Horner.

2^{ος} ΤΡΟΠΟΣ : $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{-3x^2 - 5x + 2}{x^2 - 2x - 8} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(-3x^2 - 5x + 2)'}{(x^2 - 2x - 8)'} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-6x - 5}{2x - 2} = \frac{12 - 5}{-4 - 2} = -\frac{7}{6}.$

vii) $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x^3 - 5x^2 - 8x - 1}{x^4 + x^3 - x - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(x+1)(2x^2 - 7x - 1)}{(x+1)(x^3 - 1)} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x^2 - 7x - 1}{x^3 - 1} = \frac{2+7-1}{-1-1} = -4.$

(*) Παραγοντοποίηση αριθμητή:

2	-5	-8	-1	-1
↓	-2	7	1	
2	-7	-1	0	

Παραγοντοποίηση παρονομαστή:

1	1	0	-1	-1	-1
↓	-1	0	0	1	
1	0	0	-1	0	

2^{ος} ΤΡΟΠΟΣ : $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x^3 - 5x^2 - 8x - 1}{x^4 + x^3 - x - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(2x^3 - 5x^2 - 8x - 1)'}{(x^4 + x^3 - x - 1)'} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{6x^2 - 10x - 8}{4x^3 + 3x^2 - 1} = \frac{6+10-8}{-4+3-1} = -\frac{8}{2} = -4.$

$$\text{viii)} \lim_{x \rightarrow \sqrt[3]{2}} \frac{x^3 - 2}{x - \sqrt[3]{2}} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow \sqrt[3]{2}} \frac{x^3 - (\sqrt[3]{2})^3}{x - \sqrt[3]{2}} = \lim_{x \rightarrow \sqrt[3]{2}} \frac{(x - \sqrt[3]{2})(x^2 + x\sqrt[3]{2} + (\sqrt[3]{2})^2)}{x - \sqrt[3]{2}} =$$

$$\lim_{x \rightarrow \sqrt[3]{2}} (x^2 + x\sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{4}) = \sqrt[3]{2}^2 + \sqrt[3]{2}\sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{4} = 3\sqrt[3]{4}.$$

2^{ος} Τρόπος : $\lim_{x \rightarrow \sqrt[3]{2}} \frac{x^3 - 2}{x - \sqrt[3]{2}} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow \sqrt[3]{2}} \frac{(x^3 - 2)'}{(x - \sqrt[3]{2})'} = \lim_{x \rightarrow \sqrt[3]{2}} \frac{3x^2}{1} = 3(\sqrt[3]{2})^2 = 3\sqrt[3]{4}.$

2. Να υπολογίσετε τα όρια:

$$\text{i)} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x + \sqrt{x} - 2}{x^2 - 1} \quad \text{ii)} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt[3]{x} - 1}{\sqrt[4]{x} - 1} \quad \text{iii)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x} + \sqrt[3]{x}}{\sqrt[6]{x}}$$

Λύση: i) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = [0, 1) \cup (1, +\infty)$. Θέτω $\sqrt{x} = u$, οπότε $u^2 = x$ και $u^4 = x^2$.

Όταν $x \rightarrow 1$ τότε $\lim_{x \rightarrow 1} u = \lim_{x \rightarrow 1} \sqrt{x} = 1$.

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x + \sqrt{x} - 2}{x^2 - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{u \rightarrow 1} \frac{u^2 + u - 2}{u^4 - 1} \stackrel{(*)}{=} \lim_{u \rightarrow 1} \frac{(u-1)(u+2)}{(u-1)(u+1)(u^2+1)} = \lim_{u \rightarrow 1} \frac{u+2}{(u+1)(u^2+1)} = \frac{3}{4}.$$

(*) Παραγοντοποίηση αριθμητή: $\Delta = 9$, $x_1 = 1$, $x_2 = -2$.

2^{ος} Τρόπος : $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x + \sqrt{x} - 2}{x^2 - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x + \sqrt{x} - 2)'}{(x^2 - 1)'} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1 + \frac{1}{2\sqrt{x}}}{2x} = \frac{1 + \frac{1}{2}}{2} = \frac{3}{4}.$

ii) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = [0, 1) \cup (1, +\infty)$.

Θέτω $\sqrt[4]{x} = u$, οπότε $\sqrt[3]{x} = u^4$ και $\sqrt{x} = u^3$.

Όταν $x \rightarrow 1$ τότε $\lim_{x \rightarrow 1} u = \lim_{x \rightarrow 1} \sqrt[4]{x} = 1$.

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt[3]{x} - 1}{\sqrt[4]{x} - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{u \rightarrow 1} \frac{u^4 - 1}{u^3 - 1} = \lim_{u \rightarrow 1} \frac{(u-1)(u+1)(u^2+1)}{(u-1)(u^2+u+1)} = \lim_{u \rightarrow 1} \frac{(u+1)(u^2+1)}{u^2+u+1} = \frac{4}{3}.$$

2^{ος} Τρόπος : $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt[3]{x} - 1}{\sqrt[4]{x} - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(\sqrt[3]{x} - 1)'}{(\sqrt[4]{x} - 1)'} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\left(x^{1/3}\right)'}{\left(x^{1/4}\right)'} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\frac{1}{3}x^{2/3}}{\frac{1}{4}x^{3/4}} = \frac{\frac{1}{3} \cdot 1}{\frac{1}{4} \cdot 1} = \frac{4}{3}.$

iii) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (0, +\infty)$. Θέτω $\sqrt[6]{x} = u$, οπότε $\sqrt[3]{x} = u^2$ και $\sqrt{x} = u^3$.

Όταν $x \rightarrow 0$ τότε $\lim_{x \rightarrow 0} u = \lim_{x \rightarrow 0} \sqrt[6]{x} = 0$.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x} + \sqrt[3]{x}}{\sqrt[6]{x}} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{u^3 + u^2}{u} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{u(u^2 + u)}{u} = \lim_{u \rightarrow 0} (u^2 + u) = 0.$$

2^{ος} Τρόπος : Με τον κανόνα De l'Hospital προκύπτει πολύ πιο δύσκολα.

3. Να υπολογίσετε τα όρια:

$$\text{i)} \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{|x-1| + x^2 - 5x + 4}{x-1} \quad \text{ii)} \lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{|x+3| + x^2 + 5x + 6}{x^2 - 9}$$

$$\text{iii)} \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{|x^2 - 5x + 6|}{x^2 - 4} \quad \text{iv)} \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{|x^2 - x - 2|}{x^3 - 3x - 2} \quad \text{v)} \lim_{x \rightarrow 3} \frac{|-x^2 + 3x| + x^2 - 5x + 6}{x^2 - 9}$$

Λύση: i) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$.

Όταν $x \rightarrow 1^-$, τότε $x < 1 \Leftrightarrow x-1 < 0$ οπότε $|x-1| = -x+1$.

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{|x-1| + x^2 - 5x + 4}{x-1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{-x+1 + x^2 - 5x + 4}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2 - 6x + 5}{x-1} \stackrel{(*)}{=} \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{(x-1)(x-5)}{x-1} = 1-5 = -4.$$

(*) Παραγοντοποίηση αριθμητή: $\Delta = 16$, $x_1 = 1$, $x_2 = 5$.

ii) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, -3) \cup (-3, 3) \cup (3, +\infty)$.

Όταν $x \rightarrow -3^+$, τότε $x > -3 \Rightarrow x+3 > 0 \Rightarrow |x+3| = x+3$.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{|x+3| + x^2 + 5x + 6}{x^2 - 9} &\stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{x+3 + x^2 + 5x + 6}{x^2 - 9} = \lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{x^2 + 6x + 9}{x^2 - 9} = \lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{(x+3)^2}{(x+3)(x-3)} \\ &= \lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{x+3}{x-3} = \frac{0}{-6} = 0. \end{aligned}$$

iii) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, -2) \cup (-2, 2) \cup (2, +\infty)$.

Βρίσκουμε το πρόσημο του $x^2 - 5x + 6$.

$\Delta = 1$, $x_1 = 2$, $x_2 = 3$.

x	$-\infty$	2 ←	3	$+\infty$
$x^2 - 5x + 6$	+	-	+	

Από τον πίνακα πρόσημου βλέπουμε ότι όταν $x \rightarrow 2^+$, τότε $2 < x < 3 \Rightarrow x^2 - 5x + 6 < 0 \Leftrightarrow |x^2 - 5x + 6| = -(x^2 - 5x + 6)$.

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{|x^2 - 5x + 6|}{x^2 - 4} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} - \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2 - 5x + 6}{x^2 - 4} = - \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{(x-2)(x-3)}{(x-2)(x+2)} = - \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x-3}{x+2} = \frac{1}{4}.$$

iv) Βρίσκουμε το πεδίο ορισμού:

$$x^3 - 3x - 2 \neq 0 \dots \dots \dots (1)$$

1	0	-3	-2	-1
↓	-1	1	2	
1	-1	-2	0	

$$(1) \Leftrightarrow (x+1)(x^2 - x - 2) \neq 0 \Leftrightarrow (x+1)(x+1)(x-2) \neq 0 \Leftrightarrow x \neq -1 \text{ και } x \neq 2.$$

$$\downarrow$$

$$(\Delta = 9, x_1 = -1, x_2 = 2)$$

Άρα $A_f = (-\infty, -1) \cup (-1, 2) \cup (2, +\infty)$ και το όριο έχει νόημα όταν $x \rightarrow 2^-$.

Βρίσκουμε το πρόσημο του $x^2 - x - 2$.

x	$-\infty$	-1	2	$+\infty$
$x^2 - x - 2$	+	-	+	

Από τον πίνακα πρόσημου βλέπουμε ότι όταν $x \rightarrow 2^-$, τότε $-1 < x < 2 \Rightarrow x^2 - x - 2 < 0 \Rightarrow |x^2 - x - 2| = -(x^2 - x - 2)$.

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{|x^2 - x - 2|}{x^3 - 3x - 2} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} - \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 - x - 2}{x^3 - 3x - 2} = - \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(x-2)(x+1)}{(x-2)(x+1)^2} = - \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{1}{x+1} = -\frac{1}{3}.$$

v) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, -3) \cup (-3, 3) \cup (3, +\infty)$.

Βρίσκουμε το πρόσημο του $-x^2 + 3x$.

$\Delta = 9$, $x_1 = 0$, $x_2 = 3$.

x	$-\infty$	0	3	$+\infty$
$-x^2 + 3x$	-	+	-	

Από τον πίνακα πρόσημου βλέπουμε ότι εκατέρωθεν του 3 το τριώνυμο $-x^2 + 3x$ αλλάζει πρόσημο. Άρα θα βρούμε πλευρικά όρια.

- όταν $x \rightarrow 3^-$, τότε $0 < x < 3 \Rightarrow -x^2 + 3x > 0 \Rightarrow |-x^2 + 3x| = -x^2 + 3x$.

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{|-x^2 + 3x| + x^2 - 5x + 6}{x^2 - 9} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{-x^2 + 3x + x^2 - 5x + 6}{x^2 - 9} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{-2x + 6}{x^2 - 9} = -2 \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{x-3}{(x+3)(x-3)} =$$

$$= -2 \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{1}{x+3} = -\frac{2}{6} = -\frac{1}{3} \dots \dots \dots (1)$$

- όταν $x \rightarrow 3^+$, τότε $x > 3 \Rightarrow -x^2 + 3x < 0 \Rightarrow |-x^2 + 3x| = x^2 - 3x$.

$$\lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{|-x^2 + 3x| + x^2 - 5x + 6}{x^2 - 9} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{x^2 - 3x + x^2 - 5x + 6}{x^2 - 9} = \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{2x^2 - 8x + 6}{x^2 - 9} = 2 \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{x^2 - 4x + 3}{(x+3)(x-3)} =$$

$$= 2 \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{(x-3)(x-1)}{(x-3)(x+3)} = 2 \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{x-1}{x+3} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3} \dots \dots \dots (2)$$

Από (1) και (2) επειδή $-\frac{1}{3} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{|-x^2 + 3x| + x^2 - 5x + 6}{x^2 - 9} \neq \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{|-x^2 + 3x| + x^2 - 5x + 6}{x^2 - 9} = \frac{2}{3}$ συμπεραί-

νουμε ότι δεν υπάρχει το όριο $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{|-x^2 + 3x| + x^2 - 5x + 6}{x^2 - 9}$.

4. Να υπολογίσετε τα όρια:

$$\text{i) } \lim_{x \rightarrow -1} \frac{4 - |x + 2|}{|3x - 1| + x} \quad \text{ii) } \lim_{x \rightarrow -1} \frac{|2x - 1| + x - 2}{x^2 - 1} \quad \text{iii) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x}{|x^2 - x|}$$

$$\text{iv) } \lim_{x \rightarrow 2} \frac{|x - 3| + 3|x - 1| - 4}{x - 2}.$$

Λύση: i) Βρίσκουμε το πεδίο ορισμού.

$$|3x-1|+x \neq 0 \Leftrightarrow |3x-1| \neq -x \Leftrightarrow \begin{cases} 3x-1 \neq -x, & \text{αν } x > \frac{1}{3} \\ -3x+1 \neq -x, & \text{αν } x < \frac{1}{3} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq \frac{1}{4}, & \text{αν } x > \frac{1}{3} \\ x \neq \frac{1}{2}, & \text{αν } x < \frac{1}{3} \end{cases} \text{ που είναι αληθής για}$$

κάθε $x \in \mathbb{R}$. Άρα $A_f = \mathbb{R}$ και το όριο έχει νόημα όταν $x \rightarrow -1$.

$$\lim_{x \rightarrow -1} \frac{4 - |x + 2|}{|3x - 1| + x} = \frac{4 - |-1 + 2|}{|-3 - 1| - 1} = \frac{4 - |1|}{|-4| - 1} = \frac{4 - 1}{4 - 1} = \frac{3}{3} = 1.$$

ii) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, -1) \cup (-1, 1) \cup (1, +\infty)$.

Επειδή $\lim_{x \rightarrow -1} (2x - 1) = -3 < 0 \Rightarrow 2x - 1 < 0$ κοντά στο -1 , οπότε $|2x - 1| = -2x + 1$.

$$\lim_{x \rightarrow -1} \frac{|2x - 1| + x - 2}{x^2 - 1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{-2x + 1 + x - 2}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{-x - 1}{(x+1)(x-1)} = - \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x+1}{(x+1)(x-1)} = - \lim_{x \rightarrow -1} \frac{1}{x-1} = \frac{1}{2}.$$

iii) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, 0) \cup (0, 1) \cup (1, +\infty)$.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x}{|x^2 - x|} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x}{|x(x-1)|} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x}{|x| \cdot |x-1|}.$$

- Όταν $x \rightarrow 0^+$ τότε $|x| = x$ και $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2x}{|x^2 - x|} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2x}{x \cdot |x-1|} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2}{|x-1|} = \frac{2}{|0-1|} = 2.$

- Όταν $x \rightarrow 0^-$ τότε $|x| = -x$ και $\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{2x}{|x^2 - x|} = - \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{2x}{x \cdot |x-1|} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{2}{|x-1|} = - \frac{2}{|0-1|} = -2.$

Επειδή $-2 = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{2x}{|x^2 - x|} \neq \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2x}{|x^2 - x|} = 2$, δεν υπάρχει το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x}{|x^2 - x|}$.

iv) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, 2) \cup (2, +\infty)$.

Επειδή $\lim_{x \rightarrow 2} (x-3) = -1 < 0 \Rightarrow x-3 < 0$ κοντά στο 2, οπότε $|x-3| = -x+3$.

Επειδή $\lim_{x \rightarrow 2} (x-1) = 1 > 0 \Rightarrow x-1 > 0$ κοντά στο 2, οπότε $|x-1| = x-1$.

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{|x-3| + 3|x-1| - 4}{x-2} \stackrel{(0)}{=} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-x+3+3(x-1)-4}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{2x-4}{x-2} = 2 \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x-2}{x-2} = 2 \cdot 1 = 2.$$

5. Να υπολογίσετε τα όρια, για τις διάφορες τιμές του $a \in \mathbb{R}$:

$$\text{i) } \lim_{x \rightarrow a} \frac{\alpha^2 - x^2}{|x| - a} \qquad \text{ii) } \lim_{x \rightarrow a} \frac{x - |a|}{|x| - a}$$

Λύση: i) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = \mathbb{R} - \{-a, a\}$ εάν $a \geq 0$ και $A_f = \mathbb{R}$ εάν $a < 0$.

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{\alpha^2 - x^2}{|x| - a} \stackrel{(0)}{=} \lim_{x \rightarrow a} \frac{\alpha^2 - |x|^2}{|x| - a} \lim_{x \rightarrow a} \frac{(\alpha - |x|)(\alpha + |x|)}{|x| - a} = - \lim_{x \rightarrow a} \frac{(\alpha - |x|)(\alpha + |x|)}{|x| - a} = - \lim_{x \rightarrow a} (\alpha + |x|) = -\alpha - |a|.$$

ii) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = \mathbb{R} - \{-a, a\}$ εάν $a \geq 0$ και $A_f = \mathbb{R}$ εάν $a < 0$.

• Όταν $a=0$ τότε $\lim_{x \rightarrow a} \frac{x - |a|}{|x| - a} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{|x|}$. Επειδή εκατέρωθεν του 0 το x αλλάζει πρόσημο, θα βρούμε

τα πλευρικά όρια.

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x}{|x|} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \left(\frac{x}{-x} \right) = -1 \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x}{|x|} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{x}{x} \right) = 1. \text{ Επομένως δεν υπάρχει το όριο όταν } a=0.$$

• Όταν $a > 0$ τότε $|a|=a$ και αφού $\lim_{x \rightarrow a} x = a > 0$ θα είναι και $x > 0$ άρα $|x|=x$.

$$\text{Επομένως } \lim_{x \rightarrow a} \frac{x - |a|}{|x| - a} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{x - a}{x - a} = 1.$$

• Όταν $a < 0$ τότε $|a|=-a$ και αφού $\lim_{x \rightarrow a} x = a < 0$ θα είναι και $x < 0$ άρα $|x|=-x$.

$$\text{Επομένως } \lim_{x \rightarrow a} \frac{x - |a|}{|x| - a} = \lim_{x \rightarrow a} \left(\frac{x + a}{-x - a} \right) = - \lim_{x \rightarrow a} \frac{x + a}{x + a} = -1.$$

6. Εάν $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = 1$ και $g(x) \neq 1$ κοντά στο x_0 , να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$, όπου

$$f(x) = \frac{\sqrt{g^2(x) + 3} - 2}{g(x) - 1}.$$

$$\text{Λύση: i) } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{\sqrt{g^2(x) + 3} - 2}{g(x) - 1} \stackrel{(0)}{=} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{(\sqrt{g^2(x) + 3} - 2)(\sqrt{g^2(x) + 3} + 2)}{(g(x) - 1)(\sqrt{g^2(x) + 3} + 2)} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{g^2(x) + 3 - 4}{(g(x) - 1)(\sqrt{g^2(x) + 3} + 2)} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{g^2(x) - 1}{(g(x) - 1)(\sqrt{g^2(x) + 3} + 2)} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{(g(x) - 1)(g(x) + 1)}{(g(x) - 1)(\sqrt{g^2(x) + 3} + 2)} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{g(x) + 1}{\sqrt{g^2(x) + 3} + 2} = \frac{1 + 1}{\sqrt{1 + 3} + 2} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}.$$

7. Εάν $\alpha, \beta \in \mathbb{Z}$, και $f(x) = \begin{cases} 4x, & x \leq \beta \\ 2(x + \alpha) + 1, & x > \beta \end{cases}$, να δείξετε ότι δεν υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow \beta} f(x)$.

Λύση: Για να υπάρχει το όριο, πρέπει $\lim_{x \rightarrow \beta^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow \beta^-} f(x) \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow \beta^-} (4x) = \lim_{x \rightarrow \beta^-} (2(x + \alpha) + 1) \Leftrightarrow 4\beta = 2(\beta + \alpha) + 1 \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow 2\beta = 2\alpha + 1 \Leftrightarrow \beta - \alpha = \frac{1}{2}$ που είναι αδύνατο, γιατί $\beta - \alpha \in \mathbb{Z}$ και $\frac{1}{2} \notin \mathbb{Z}$.

8. Να εξετάσετε εάν υπάρχουν $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, τέτοια ώστε $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 + ax + 2\beta - 5}{x^2 - 1} = 4$.

Λύση: Θέτω $f(x) = \frac{x^3 + ax + 2\beta - 5}{x^2 - 1}$.

Τότε $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 4$ (1)

και $x^3 + ax + 2\beta - 5 = (x^2 - 1)f(x) \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1} (x^3 + ax + 2\beta - 5) = \lim_{x \rightarrow 1} [(x^2 - 1)f(x)] \Leftrightarrow$ (1)

$\Leftrightarrow 1 + \alpha + 2\beta - 5 = 0 \cdot 4 \Leftrightarrow 2\beta = 4 - \alpha$ (2)

$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 + ax + 2\beta - 5}{x^2 - 1} = 4 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 + ax + 4 - \alpha - 5}{x^2 - 1} = 4 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 + \alpha x - \alpha - 1}{x^2 - 1} = 4 \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x^2 + x + 1) + \alpha - \alpha - 1}{x^2 - 1} = 4 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x^2 + x + 1 + \alpha)}{(x-1)(x+1)} = 4 \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x + 1 + \alpha}{x + 1} = 4 \Leftrightarrow \frac{3 + \alpha}{2} = 4 \Leftrightarrow \alpha = 5$

(2) $\Leftrightarrow \beta = -1/2$.

9. Να υπολογίσετε τα όρια:

i) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x^3 - 1}$

ii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x^3 - x}$

iii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 2x}{\sqrt{x+4} - 2}$

iv) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\eta\mu(x-2)}{x^2 - 3x + 2}$

v) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\eta\mu x}$

vi) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\epsilon\phi x}$

vii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 7x}{\epsilon\phi 3x}$

viii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \eta\mu x}{x + \eta\mu x}$

ix) $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x^2 - 9)\eta\mu(x-1)}{|x^2 - 4x + 3|}$

x) $\lim_{x \rightarrow -a} \frac{\eta\mu x + \eta\mu a}{x + a}$

Λύση: i) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = \mathbb{R} - \{1\}$.

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x^3 - 1} = \frac{\eta\mu 0}{0 - 1} = 0$.

Το όριο δεν προκύπτει με τον κανόνα De l' Hospital, γιατί δεν είναι μορφή $(0/0)$ ή $(\pm\infty/\pm\infty)$.

ii) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = \mathbb{R} - \{0, -1, 1\}$.

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x^3 - x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x(x^2 - 1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x} \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2 - 1} = 1 \cdot \frac{1}{-1} = -1$.

2ος τρόπος: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x^3 - x} \stackrel{DLH}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\eta\mu x)'}{(x^3 - x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sigma\upsilon\nu x}{3x^2 - 1} = \frac{\sigma\upsilon\nu 0}{-1} = \frac{1}{-1} = -1$.

iii) Βρίσκουμε το πεδίο ορισμού: $\left\{ \begin{matrix} x + 4 \geq 0 \\ \sqrt{x+4} - 2 \neq 0 \end{matrix} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{matrix} x \geq -4 \\ x + 4 \neq 4 \end{matrix} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{matrix} x \geq -4 \\ x \neq 0 \end{matrix} \right\} \Leftrightarrow A_f = [-4, 0) \cup (0, +\infty)$

και το όριο έχει νόημα.

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 2x}{\sqrt{x+4} - 2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sqrt{x+4} + 2)\eta\mu 2x}{(\sqrt{x+4} - 2)(\sqrt{x+4} + 2)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sqrt{x+4} + 2)\eta\mu 2x}{x + 4 - 4} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sqrt{x+4} + 2)\eta\mu 2x}{x} =$
 $= \lim_{x \rightarrow 0} (\sqrt{x+4} + 2) \cdot 2 \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 2x}{2x} = 4 \cdot 2 \cdot 1 = 8$.

2^{ος} τρόπος : $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 2x}{\sqrt{x+4}-2} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\eta\mu 2x)'}{(\sqrt{x+4}-2)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2\sigma\nu 2x}{\frac{1}{2\sqrt{x+4}}} = \lim_{x \rightarrow 0} (4\sqrt{x+4}\sigma\nu 2x) = 8.$

iv) Πρέπει $x^2-3x+2 \neq 0 \Leftrightarrow \Delta=1, x \neq 1$ και $x \neq 2$. Άρα $A_f = [-\infty, 1) \cup (1, 2) \cup (2, +\infty)$ και το όριο έχει νόημα.

$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\eta\mu(x-2)}{x^2-3x+2} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\eta\mu(x-2)}{(x-2)(x-1)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\eta\mu(x-2)}{x-2} \cdot \lim_{x \rightarrow 2} \frac{1}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\eta\mu(x-2)}{x-2} \cdot \lim_{x \rightarrow 2} \frac{1}{x-1} \stackrel{\text{Θέτω } x-2 = u}{=} 1 \cdot \frac{1}{2-1} = 1.$

2^{ος} τρόπος : $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\eta\mu(x-2)}{x^2-3x+2} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(\eta\mu(x-2))'}{(x^2-3x+2)'} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sigma\nu(x-2)}{2x-3} = \frac{\sigma\nu 0}{4-3} = 1.$

v) Βρίσκουμε το πεδίο ορισμού: $\eta\mu x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq k\pi, k \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow A_f = \mathbb{R} - \{k\pi, k \in \mathbb{Z}\}$ και το όριο έχει νόημα.

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\eta\mu x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \frac{1}{1} = 1 = 1.$ **2^{ος} τρόπος :** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\eta\mu x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x)'}{(\eta\mu x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\sigma\nu x} = \frac{1}{\sigma\nu 0} = \frac{1}{1} = 1.$

vi) Βρίσκουμε το πεδίο ορισμού: $\epsilon\phi x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq k\pi, k \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow A_f = \mathbb{R} - \{k\pi, k \in \mathbb{Z}\}$ και το όριο έχει νόημα.

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\epsilon\phi x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\frac{\eta\mu x}{\sigma\nu x}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x\sigma\nu x}{\eta\mu x} = \lim_{x \rightarrow 0} x \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \sigma\nu x \stackrel{(v)}{=} 1 \cdot 1 = 1.$

2^{ος} τρόπος : $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\epsilon\phi x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x)'}{(\epsilon\phi x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\sigma\nu^2 x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\sigma\nu^2 0} = 1.$

vii) Βρίσκουμε το πεδίο ορισμού: $\epsilon\phi 3x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq k\pi/3, k \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow A_f = \mathbb{R} - \{k\pi/3, k \in \mathbb{Z}\}$ και το όριο έχει νόημα.

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 7x}{\epsilon\phi 3x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\eta\mu 7x}{x}}{\frac{\epsilon\phi 3x}{x}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{7 \frac{\eta\mu 7x}{x}}{\frac{\epsilon\phi 3x}{x}} = \frac{7 \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 7x}{x}}{3 \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\epsilon\phi 3x}{x}} \stackrel{\text{(παράτηρηση 9)}}{=} \frac{7 \cdot 1}{3 \cdot 1} = \frac{7}{3}.$

Διαιρούμε αριθμητή & παρονομαστή με x

Θέτω $3x = u$. Τότε $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\epsilon\phi 3x}{3x} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\epsilon\phi u}{u} = 1$ (άσκησ. βιβλίου)

2^{ος} τρόπος : $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 7x}{\epsilon\phi 3x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\eta\mu 7x)'}{(\epsilon\phi 3x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sigma\nu 7x \cdot (7x)'}{\frac{1}{\sigma\nu^2 3x}} = \frac{7}{3} \lim_{x \rightarrow 0} (\sigma\nu 7x \sigma\nu^2 3x) = \frac{7}{3} \cdot 1 \cdot 1 = \frac{7}{3}.$

viii) Βρίσκουμε το πεδίο ορισμού: Θέτω $f(x) = x + \eta\mu x, x \in \mathbb{R}$.

$f'(x) = 1 + \sigma\nu x \geq 0$ με $f'(x) = 0$ στα σημεία $x = 2k\pi + \pi, k \in \mathbb{Z}$, στα οποία η f είναι συνεχής ως άθροισμα συνεχών συναρτήσεων. Άρα f γνησίως αύξουσα στο R

Προφανής ρίζα $x = 0$ και επειδή f γνησίως αύξουσα στο R, η ρίζα είναι μοναδική.

Άρα $A_f = \mathbb{R}^*$ και το όριο έχει νόημα.

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \eta\mu x}{x + \eta\mu x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{x}{x} - \frac{\eta\mu x}{x}}{\frac{x}{x} + \frac{\eta\mu x}{x}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \frac{\eta\mu x}{x}}{1 + \frac{\eta\mu x}{x}} = \frac{1 - \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x}}{1 + \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x}} = \frac{1 - 1}{1 + 1} = 0.$

Διαιρούμε αριθμητή & παρονομαστή με x

2^{ος} τρόπος : $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \eta\mu x}{x + \eta\mu x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{DLH} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x - \eta\mu x)'}{(x + \eta\mu x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \sigma\upsilon\nu x}{1 + \sigma\upsilon\nu x} = \frac{1-1}{1+1} = 0.$

viii) $x^2 - 4x + 3 \neq 0 \Leftrightarrow \Delta = 4, x \neq 1$ και $x \neq 3$. Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, 1) \cup (1, 3) \cup (3, +\infty)$. Βρίσκουμε το πρόσημο του $x^2 - 4x + 3$.

x	$-\infty$	1 ←	3	$+\infty$
$x^2 - 4x + 3$	+	-	+	

Από τον πίνακα πρόσημου βλέπουμε ότι όταν $x \rightarrow 1^+$, τότε $1 < x < 3 \Rightarrow x^2 - 4x + 3 < 0 \Leftrightarrow |x^2 - 4x + 3| = -(x^2 - 4x + 3)$.

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x^2 - 9)\eta\mu(x-1)}{|x^2 - 4x + 3|} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} - \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-3)(x+3)\eta\mu(x-1)}{(x-1)(x-3)} = - \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x+3)\eta\mu(x-1)}{x-1} = - \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\eta\mu(x-1)}{x-1} \cdot \lim_{x \rightarrow 1^+} (x+3) =$$

$$= -4 \cdot \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\eta\mu(x-1)}{x-1} = -4 \cdot \lim_{u \rightarrow 0^+} \frac{\eta\mu u}{u} = -4 \cdot 1 = -4.$$

Θέτω $x-1=u$. Τότε $\lim_{x \rightarrow 1} u = \lim_{x \rightarrow 1} (x-1) = 0$ και $u > 0$.

ix) Το όριο έχει νόημα γιατί $A_f = (-\infty, -\alpha) \cup (\alpha, +\infty)$.
Θέτω $x+\alpha=u$. Τότε $x=u-\alpha$ και $\lim_{x \rightarrow -\alpha} u = \lim_{x \rightarrow -\alpha} (x+\alpha) = 0$, οπότε

$$\lim_{x \rightarrow -\alpha} \frac{\eta\mu x + \eta\mu \alpha}{x + \alpha} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\eta\mu(u-\alpha) + \eta\mu \alpha}{u} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\eta\mu u \sigma\upsilon\nu \alpha - \sigma\upsilon\nu \eta\mu \alpha + \eta\mu \alpha}{u} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\eta\mu u \sigma\upsilon\nu \alpha - \eta\mu \alpha (1 - \sigma\upsilon\nu \alpha)}{u} =$$

$$= \lim_{u \rightarrow 0} \left(\frac{\eta\mu u \sigma\upsilon\nu \alpha}{u} - \frac{\eta\mu \alpha (1 - \sigma\upsilon\nu \alpha)}{u} \right) = \sigma\upsilon\nu \alpha \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\eta\mu u}{u} - \eta\mu \alpha \lim_{u \rightarrow 0} \frac{1 - \sigma\upsilon\nu \alpha}{u} = \sigma\upsilon\nu \alpha \cdot 1 - \eta\mu \alpha \cdot 0 = \sigma\upsilon\nu \alpha.$$

2^{ος} τρόπος : $\lim_{x \rightarrow -\alpha} \frac{\eta\mu x + \eta\mu \alpha}{x + \alpha} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{DLH} = \lim_{x \rightarrow -\alpha} \frac{(\eta\mu x + \eta\mu \alpha)'}{(x + \alpha)'} = \lim_{x \rightarrow -\alpha} \frac{\sigma\upsilon\nu x}{1} = \sigma\upsilon\nu \alpha..$

10. Να υπολογίσετε τα $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, τέτοια ώστε η γραφική παράσταση της συνάρτησης

$$f(x) = \begin{cases} 2\alpha x + 5\beta, & \text{αν } x \leq 0 \\ x^2 + 3\beta x + \alpha + \beta, & \text{αν } x > 0 \end{cases}, \text{ να διέρχεται από το σημείο } A(-1, 3) \text{ και να}$$

υπάρχει το } \lim_{x \rightarrow 0} f(x).

Λύση: Επειδή οι άγνωστοι είναι δυο, θέλουμε δυο εξισώσεις.

$$\left\{ \begin{array}{l} f(-1) = 3 \\ \text{και} \\ \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} -2\alpha + 5\beta = 3 \\ \text{και} \\ \lim_{x \rightarrow 0^-} (2\alpha x + 5\beta) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (x^2 + 3\beta x + \alpha + \beta) \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} -2\alpha + 5\beta = 3 \\ \text{και} \\ 5\beta = \alpha + \beta \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} -2\alpha + 5\beta = 3 \\ \text{και} \\ 4\beta = \alpha \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} -8\beta + 5\beta = 3 \\ \text{και} \\ 4\beta = \alpha \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} -3\beta = 3 \\ \text{και} \\ 4\beta = \alpha \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \beta = -1 \\ \text{και} \\ \alpha = -4 \end{array} \right\}.$$

11. Αν $f(x) = \begin{cases} 3x^2 - \alpha x + \beta, & \text{αν } x \leq -2 \\ (\beta + 2)x^2 - x + \alpha, & \text{αν } -2 < x < 1, \\ x^2 + 2\beta x + 2\alpha - 6, & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$, **να υπολογίσετε τα $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, τέτοια ώστε να υπάρχουν τα όρια $\lim_{x \rightarrow -2} f(x)$ και $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$.**

Λύση: Επειδή οι άγνωστοι είναι δυο, θέλουμε δυο εξισώσεις.

$$\left\{ \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) \\ \text{και} \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow -2^-} (3x^2 - \alpha x + \beta) = \lim_{x \rightarrow -2^+} [(\beta + 2)x^2 - x + \alpha] \\ \text{και} \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} [(\beta + 2)x^2 - x + \alpha] = \lim_{x \rightarrow 1^+} [x^2 + 2\beta x + 2\alpha - 6] \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} 3\beta - \alpha = 2 \\ \text{και} \\ \alpha + \beta = 6 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \beta = 2 \\ \text{και} \\ \alpha = 4 \end{array} \right\}.$$

12. Εάν $\lim_{x \rightarrow x_0} (3f(x) - 2g(x)) = 7$ **και** $\lim_{x \rightarrow x_0} (3g(x) + 7f(x)) = 1$ **να υπολογίσετε τα όρια**
 $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$ **και** $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$.

Λύση: Θέτω $\left\{ \begin{array}{l} \phi(x) = 3f(x) - 2g(x) \\ \& \\ \sigma(x) = 3g(x) + 7f(x) \end{array} \right\} \dots\dots\dots (\Sigma)$

Τότε οι δοθείσες γίνονται $\lim_{x \rightarrow x_0} \phi(x) = 7$ και $\lim_{x \rightarrow x_0} \sigma(x) = 1 \dots\dots\dots (1)$

Λύνουμε το σύστημα (Σ) ως προς f(x) και g(x):

$$\left\{ \begin{array}{l} \phi(x) = 3f(x) - 2g(x) \\ \& \\ \sigma(x) = 3g(x) + 7f(x) \end{array} \right\} \begin{array}{l} \times 7 \\ \\ \times (-3) \end{array} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} 7\phi(x) = 21f(x) - 14g(x) \\ \& \\ -3\sigma(x) = -9g(x) - 21f(x) \end{array} \right\} (+)$$

$$23g(x) = 3\sigma(x) - 7\phi(x) \Leftrightarrow g(x) = \frac{3}{23}\sigma(x) - \frac{7}{23}\phi(x) \text{ και}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \phi(x) = 3f(x) - 2g(x) \\ \& \\ \sigma(x) = 3g(x) + 7f(x) \end{array} \right\} \begin{array}{l} \times 3 \\ \\ \times 2 \end{array} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} 3\phi(x) = 9f(x) - 6g(x) \\ \& \\ 2\sigma(x) = 6g(x) + 14f(x) \end{array} \right\} (+)$$

$$23f(x) = 3\phi(x) + 2\sigma(x) \Leftrightarrow f(x) = \frac{3}{23}\phi(x) + \frac{2}{23}\sigma(x).$$

Άρα $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = \frac{3}{23} \lim_{x \rightarrow x_0} \sigma(x) - \frac{7}{23} \lim_{x \rightarrow x_0} \phi(x) \stackrel{(1)}{=} \frac{3}{23} \cdot 1 - \frac{7}{23} \cdot 7 = -\frac{46}{23} = -2$

και $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \frac{3}{23} \lim_{x \rightarrow x_0} \phi(x) + \frac{2}{23} \lim_{x \rightarrow x_0} \sigma(x) \stackrel{(1)}{=} \frac{3}{23} \cdot 7 + \frac{2}{23} \cdot 1 = \frac{23}{23} = 1.$

13. Εάν f περιττή στο R και $\lim_{x \rightarrow 2} (f(x) - 1 + \sqrt{x}) = \sqrt{2}$, **να υπολογίσετε το** $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$.

Λύση: Θέτω $g(x) = f(x) - 1 + \sqrt{x}$.

Τότε $\lim_{x \rightarrow 2} g(x) = \sqrt{2} \dots\dots\dots (1)$

και $f(x) = g(x) + 1 - \sqrt{x}$ οπότε $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} (g(x) + 1 - \sqrt{x}) \stackrel{(1)}{=} \sqrt{2} + 1 - \sqrt{2} = 1. \dots\dots (2)$

$$\lim_{x \rightarrow -2} f(x) \stackrel{(1)}{=} \lim_{u \rightarrow 2} f(-u) \stackrel{(1)}{=} -\lim_{u \rightarrow 2} f(u) = -1.$$

Θέτω $u = -x$ $f =$ περιττή

14. Εάν $f(x) = f(1-x)$ για κάθε $x \in R$, και $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) + 4}{x - 2} = 1$, **να υπολογίσετε το** $\lim_{x \rightarrow -1} f(x)$.

Λύση: Θέτω $g(x) = \frac{f(x) + 4}{x - 2}$.

$$\text{Τότε } \lim_{x \rightarrow 2} g(x) = 1 \dots \dots \dots (1)$$

$$\text{και } f(x) = (x-2)g(x) - 4 \text{ ΟΠΟΤΕ } \lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} ((x-2)g(x) - 4) \stackrel{(1)}{=} 0 \cdot 1 - 4 = -4 \dots \dots \dots (2)$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) \stackrel{(2)}{=} \lim_{u \rightarrow 2} f(1-u) = \lim_{u \rightarrow 2} f(u) = -4.$$

$$\text{Θέτω } u=1-x. \text{ Τότε } \lim_{x \rightarrow -1} u = \lim_{x \rightarrow -1} (1-x) = 2$$

$$15. \text{ Εάν } \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - 2}{f(x) + 3} = 0, \text{ να δείξετε ότι } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 2.$$

$$\text{Λύση: } \text{Θέτω } g(x) = \frac{f(x) - 2}{f(x) + 3}.$$

$$\text{Τότε } \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = 0 \dots \dots \dots (1)$$

$$\text{και } f(x) - 2 = (f(x) + 3)g(x) \Leftrightarrow f(x) - 2 = f(x)g(x) + 3g(x) \Leftrightarrow f(x) - f(x)g(x) = 3g(x) + 2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow f(x)(1 - g(x)) = 3g(x) + 2 \text{ και επειδή } g(x) = \frac{f(x) - 2}{f(x) + 3} \neq 1 \text{ (γιατί αν } g(x)=1 \text{ τότε } f(x)-2=f(x)+3 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -2=3 \text{ άτοπο)}, \text{ θα είναι } f(x) = \frac{3g(x) + 2}{1 - g(x)} \text{ οπότε } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{3g(x) + 2}{1 - g(x)} \stackrel{(1)}{=} \frac{3 \cdot 0 + 2}{1 - 0} = 2.$$

$$16. \text{ Εάν } |f(x) - g(x)| \leq h(x), \text{ για κάθε } x \in (\alpha, x_0) \cup (x_0, \beta), \text{ και } \lim_{x \rightarrow x_0} h(x) = 0, \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = l \in \mathbb{R},$$

$$\text{να δείξετε ότι και } \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = l.$$

$$\text{Λύση: } \left. \begin{array}{l} |f(x) - g(x)| \leq h(x) \Leftrightarrow \\ |g(x) - f(x)| \leq h(x) \Leftrightarrow \\ -h(x) \leq g(x) - f(x) \leq h(x) \Leftrightarrow \\ f(x) - h(x) \leq g(x) \leq f(x) + h(x) \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{επειδή } \lim_{x \rightarrow x_0} (f(x) - h(x)) = l - 0 = l \\ \text{και } \lim_{x \rightarrow x_0} (f(x) + h(x)) = l + 0 = l \end{array} \xrightarrow{\text{κριτ. παρεμβ.}} \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = l.$$

$$17. \text{ Αν για κάθε } x \in \mathbb{R} \text{ είναι } |\eta\mu x - xf(x)| \leq |x - \eta\mu x|, \text{ να δείξετε ότι } \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1.$$

$$\text{Λύση: } \left. \begin{array}{l} |\eta\mu x - xf(x)| \leq |x - \eta\mu x| \Leftrightarrow \\ |xf(x) - \eta\mu x| \leq |x - \eta\mu x| \Leftrightarrow \\ \frac{|xf(x) - \eta\mu x|}{|x|} \leq \frac{|x - \eta\mu x|}{|x|} \Leftrightarrow \\ \left| \frac{xf(x) - \eta\mu x}{x} \right| \leq \left| \frac{x - \eta\mu x}{x} \right| \Leftrightarrow \\ \left| \frac{xf(x)}{x} - \frac{\eta\mu x}{x} \right| \leq \left| \frac{x}{x} - \frac{\eta\mu x}{x} \right| \Leftrightarrow \\ \left| f(x) - \frac{\eta\mu x}{x} \right| \leq \left| 1 - \frac{\eta\mu x}{x} \right| \Leftrightarrow \\ - \left| 1 - \frac{\eta\mu x}{x} \right| \leq f(x) - \frac{\eta\mu x}{x} \leq \left| 1 - \frac{\eta\mu x}{x} \right| \Leftrightarrow \end{array} \right.$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{\eta\mu x}{x} - \left|1 - \frac{\eta\mu x}{x}\right| \leq f(x) \leq \frac{\eta\mu x}{x} + \left|1 - \frac{\eta\mu x}{x}\right| \\ \text{Επειδή } \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\eta\mu x}{x} - \left|1 - \frac{\eta\mu x}{x}\right| \right) = 1 - |1-1| = 1 - 0 = 1 \\ \text{και } \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\eta\mu x}{x} + \left|1 - \frac{\eta\mu x}{x}\right| \right) = 1 + |1-1| = 1 + 0 = 1 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{κριτ. παρεμβ.}} \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 1.$$

18. Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} (f(x) - g(x)) = 0$, υπάρχουν τα όρια των f και g στο x_0 και $f(x) < 0 < g(x)$ κοντά στο x_0 , να δείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = 0$.

Λύση: $f(x) < 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = l_1 \leq 0$ (1)

$g(x) > 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = l_2 \geq 0$ (2)

$\lim_{x \rightarrow x_0} (f(x) - g(x)) = 0 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) - \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = 0 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) \Leftrightarrow l_1 = l_2$ (3)

Από (1), (2) και (3) προκύπτει $l_1 = l_2 = 0$.

19. Εάν $f^2(x) - 2f(x) + \sin^2 x \leq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$.

Λύση: $f^2(x) - 2f(x) + \sin^2 x \leq 0 \Leftrightarrow$
 $f^2(x) - 2f(x) + 1 - \eta\mu^2 x \leq 0 \Leftrightarrow$
 $f^2(x) - 2f(x) + 1 \leq \eta\mu^2 x \Leftrightarrow$
 $(f(x) - 1)^2 \leq \eta\mu^2 x \Leftrightarrow$
 $|f(x) - 1| \leq |\eta\mu x| \Leftrightarrow$
 $-|\eta\mu x| \leq f(x) - 1 \leq |\eta\mu x| \Leftrightarrow$
 $1 - |\eta\mu x| \leq f(x) \leq 1 + |\eta\mu x|$ (1)

Επίσης $\lim_{x \rightarrow 0} (1 - |\eta\mu x|) = 1 - 0 = 1$ (2)

Και $\lim_{x \rightarrow 0} (1 + |\eta\mu x|) = 1 + 0 = 1$ (3)

Από (1), (2) και (3) και από το **κριτήριο παρεμβολής**, έπεται ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$.

20. Εάν $2x\eta\mu x + f^2(x) \leq 2xf(x) + \eta\mu^2 x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$.

Λύση: $2x\eta\mu x + f^2(x) \leq 2xf(x) + \eta\mu^2 x \Leftrightarrow$
 $f^2(x) - 2xf(x) \leq \eta\mu^2 x - 2x\eta\mu x \Leftrightarrow$
 $f^2(x) - 2xf(x) + x^2 \leq \eta\mu^2 x - 2x\eta\mu x + x^2 \Leftrightarrow$
 $(f(x) - x)^2 \leq (x - \eta\mu x)^2 \Leftrightarrow$
 $|f(x) - x| \leq |x - \eta\mu x| \Leftrightarrow$
 $-|x - \eta\mu x| \leq f(x) - x \leq |x - \eta\mu x| \Leftrightarrow$
 $x - |x - \eta\mu x| \leq f(x) \leq x + |x - \eta\mu x|$

Επίσης $\lim_{x \rightarrow 0} (x - |x - \eta\mu x|) = 0 - |0 - 0| = 0$ (2)

Και $\lim_{x \rightarrow 0} (x + |x - \eta\mu x|) = 0 + |0 - 0| = 0$ (3)

Από (1), (2) και (3) και από το **κριτήριο παρεμβολής**, έπεται ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$.

21. Εάν $x - x^3 \leq 2f(x) \leq x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να υπολογίσετε τα $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$ και $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x}$.

Λύση: $x - x^3 \leq 2f(x) \leq x \Leftrightarrow$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{x-x^3}{2} \leq f(x) \leq \frac{x}{2} \\ \text{Επειδή } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x-x^3}{2} = \frac{0-0^3}{2} = 0 \\ \text{και } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{2} = 0 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{κριτ. παρεμβ.}} \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0.$$

Για τον υπολογισμό του δεύτερου ορίου διακρίνουμε περιπτώσεις:

• $x < 0$. Τότε $x-x^3 \leq 2f(x) \leq x \xrightarrow{x < 0} \Rightarrow$

$$\frac{x-x^3}{2x} \geq \frac{f(x)}{x} \geq \frac{x}{2x} \Rightarrow$$

$$\frac{1-x^2}{2} \geq \frac{f(x)}{x} \geq \frac{1}{2}$$

Επειδή $\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1-x^2}{2} = \frac{1-0^2}{2} = \frac{1}{2}$ } $\xrightarrow{\text{κριτ. παρεμβ.}} \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x)}{x} = \frac{1}{2} \dots \dots \dots (1)$

και $\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

• $x > 0$. Τότε $x-x^3 \leq 2f(x) \leq x \xrightarrow{x > 0} \Rightarrow$

$$\frac{x-x^3}{2x} \leq \frac{f(x)}{x} \leq \frac{x}{2x} \Rightarrow$$

$$\frac{1-x^2}{2} \leq \frac{f(x)}{x} \leq \frac{1}{2}$$

Επειδή $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1-x^2}{2} = \frac{1-0^2}{2} = \frac{1}{2}$ } $\xrightarrow{\text{κριτ. παρεμβ.}} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)}{x} = \frac{1}{2} \dots \dots \dots (2)$

και $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

Από τις (1) και (2) έχουμε $\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)}{x} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = \frac{1}{2}$.

22. Έστω $f:(0,+\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) \geq 1/2$ και για κάθε $x > 0$ ισχύει $f(x)-1 < x < f^2(x)-f(x)$. Να δείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$.

Λύση: $f(x)-1 < x \Rightarrow$ (παρατήρηση 5)
 $\lim_{x \rightarrow 0} (f(x)-1) \leq \lim_{x \rightarrow 0} x = 0 \Rightarrow$
 $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) \leq 1 \dots \dots \dots (1)$

Επίσης $f^2(x)-f(x) > x \Rightarrow$
 $f^2(x) - f(x) + \frac{1}{4} > x + \frac{1}{4} \Rightarrow$
 $\left(f(x) - \frac{1}{2}\right)^2 > x + \frac{1}{4} \Rightarrow$
 $\left|f(x) - \frac{1}{2}\right| > \sqrt{x + \frac{1}{4}}$ και επειδή $f(x) \geq 1/2 \Rightarrow$
 $f(x) - \frac{1}{2} > \sqrt{x + \frac{1}{4}} \Rightarrow$
 $f(x) > \frac{1}{2} + \sqrt{x + \frac{1}{4}} \Rightarrow$ (παρατήρηση 5)

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) \geq \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{2} + \sqrt{x + \frac{1}{4}} \right) \Rightarrow$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) \geq 1 \dots\dots\dots (2)$$

Από (1) και (2) $\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1.$

23. Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια ώστε $f^3(x) + 2x^2f(x) = 3\eta\mu^3 x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Εάν $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = a \in \mathbb{R}$,

i) να δείξετε ότι $a=1$,

ii) να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(\eta\mu x)}{x}$.

Λύση:

i) $f^3(x) + 2x^2f(x) = 3\eta\mu^3 x \Leftrightarrow$
 $\frac{f^3(x)}{x^3} + \frac{2x^2f(x)}{x^3} = \frac{3\eta\mu^3 x}{x^3} \Leftrightarrow$
 $\left(\frac{f(x)}{x} \right)^3 + 2 \frac{f(x)}{x} = 3 \left(\frac{\eta\mu x}{x} \right)^3$ και αφού υπάρχουν τα όρια,

$$\left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} \right)^3 + 2 \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 3 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x} \right)^3 \Leftrightarrow$$

$$\alpha^3 + 2\alpha = 3 \Leftrightarrow$$

$$\alpha^3 + 2\alpha - 3 = 0 \dots\dots\dots (1)$$

1	0	2	-3	1
↓	1	1	3	
1	1	3	0	

(1) $\Leftrightarrow (\alpha-1)(\alpha^2+\alpha+3)=0 \Leftrightarrow \alpha=1$ ή $\alpha^2+\alpha+3=0$ που έχει $\Delta=-11 < 0$ και είναι αδύνατη. Άρα $\alpha=1$.

ii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(\eta\mu x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{f(\eta\mu x)}{\eta\mu x} \cdot \frac{\eta\mu x}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(\eta\mu x)}{\eta\mu x} \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(\eta\mu x)}{\eta\mu x} \stackrel{\downarrow}{=} \lim_{u \rightarrow 0} \frac{f(u)}{u} = 1.$

Θέτω $u = \eta\mu x$. Τότε $\lim_{x \rightarrow 0} u = \lim_{x \rightarrow 0} \eta\mu x = \eta\mu 0 = 0$

24. ΤΕΛΟΣ

